

คำกริยาในภาษาจ้วงอู่หมิง: การศึกษาจากมุมมอง
ของส่วนต่อประสานระหว่างวากยสัมพันธ์และ
อรรถศาสตร์

Verbs in Wuming Zhuang: A Syntax-Semantics
Interface Approach*

นฤตล จันทรจักร**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้นำเสนอการวิเคราะห์กริยาในภาษาจ้วงอู่หมิงเชิงพรรณนา
จากมุมมองของส่วนต่อประสานระหว่างวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ การศึกษา
มุ่งตอบประเด็นปัญหาสำคัญสามประการ คือ การระบุ การจัดประเภท และ
ความสามารถในการเปลี่ยนสลับและปรากฏเป็นรูปของหน่วยร่วมแสดงของกริยา
จากผลการวิจัยพบว่ากริยาในภาษาจ้วงอู่หมิงเป็นกลุ่มประเภทที่จัดเรียงโดย
หลักการโครงสร้างต้นแบบและความคล้ายคลึงแบบครอบคลุม และมีลักษณะเหลื่อม

* I gratefully acknowledge the financial support from the Centre of Excellence Programme on Language, Linguistics, and Literature (Chulalongkorn University Centenary Academic Development Project), Faculty of Arts, Chulalongkorn University, for sponsoring my field trip to Nanning, Guangxi, PRC. I would like to express my sincere gratitude to Professor Emeritus Pranee Kullavanijaya, the head of the Wuming Zhuang Reference Grammar Research team, for giving me a unique opportunity to be part of this project. I would also like to extend my appreciation to Associate Professor Kingkarn Thepkanjana, Department of Linguistics, Faculty of Arts, Chulalongkorn University for her helpful comments and suggestions. Further thanks go to the Guangxi University for Nationalities and to my Zhuang language assistants in Guangxi.

** University of Cambridge

ซ้อนกัน ลักษณะสำคัญบางประการของกริยาต้นแบบในภาษาจ้วงอู๋หมิงคือ มีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างลำดับเหตุการณ์ทางเวลาและสาเหตุ และมีการระบุกาล/การณลักษณะ/ทัศนภาวะ นอกจากนี้ ยังพบว่าสามารถแบ่งคำกริยาในภาษาจ้วงอู๋หมิงออกเป็น 23 ประเภทย่อยได้ โดยดูจากกรรมสภาพ บทบาททางอรรถศาสตร์ของหน่วยร่วมแสดง และการณลักษณะประจำคำศัพท์ของกริยา ข้อค้นพบอีกประการหนึ่ง คือ สามารถระบุได้ว่ากริยาบอกการก่อเหตุคือกรรมกริยาที่มีการร่วมเหตุการณ์แบบผู้กระทำ/ผู้ถูกกระทำ ในขณะที่กริยาบอกการเปลี่ยนสภาพคือกรรมกริยาที่มีการร่วมเหตุการณ์แบบผู้ถูกกระทำ ดังนั้น กริยาที่เปลี่ยนสลับได้ก็คือรูปกริยาที่สามารถใช้ได้ทั้งสำหรับบอกการก่อเหตุและสำหรับบอกการเปลี่ยนสภาพ นอกจากนี้แล้ว การศึกษานี้ยังเสนอว่า การปรากฏเป็นรูปของหน่วยร่วมแสดงของกริยาในภาษาจ้วงอู๋หมิงเป็นไปตามลำดับชั้น โดยความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์ที่มีลำดับชั้นต่ำกว่า จะต้องเข้ารหัสบทบาททางอรรถศาสตร์ที่สูงเท่ากันหรือต่ำกว่าบทบาททางอรรถศาสตร์ ที่ถูกเข้ารหัสโดยความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์ที่มีลำดับชั้นสูงกว่าเท่านั้น

คำสำคัญ: คำกริยา, ภาษาจ้วงอู๋หมิง, วากยสัมพันธ์, อรรถศาสตร์, ส่วนต่อประสานระหว่างวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์

Verbs in Wuming Zhuang: A Syntax-Semantics Interface Approach

Author : **Naruadol Chancharu**

Abstract :

This present study offers a descriptive analysis of verbs in Wuming Zhuang (WZ), conducted by adopting a syntax-semantics interface approach. It addresses three important issues: identification of WZ verbs, their subclassification, and their lability and argument realisation. First, it is argued that WZ verbs are a category organised by the principles of prototype structure and family resemblance and marked by fuzziness. Some important characteristics of prototypical verbs in WZ are that they concern relations between temporal and causal sequences and exhibit tense/aspect/modality marking. Second, 23 subclasses of WZ verbs can be distinguished by their transitivity, the semantic roles taken by their arguments, and their lexical aspect. Third, a causative verb is identified as a transitive verb with agentive/patientive participation, while an inchoative verb is an intransitive verb with patientive participation. A labile verb then is a verb form that can be used both causatively and inchoatively. Moreover, it is proposed that the argument realisation of WZ verbs observes a hierarchy in which a syntactic relation hierarchically lower must encode a semantic role as high as or lower than the semantic role encoded by a hierarchically higher syntactic relation.

Keywords: verbs, syntax, semantics, syntax-semantics interface